

ЗАТВЕРДЖУЮ

Школа І – ІІІ ступенів №132
міста Києва

Директор школи І-ІІІ ступенів №132
міста Києва

М. Савченко

2023 р.

ІНСТРУКЦІЯ № 90 **з безпеки життєдіяльності до практичної роботи №2** **«Розв'язування експериментальних задач. (Основні класи неорганічних сполук)»** **(8 клас)**

Інструкція розроблена на основі «Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінеті хімії загальноосвітніх навчальних закладів», затверджених Міністерством надзвичайних ситуацій від 16.07.2012 р. № 992, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 серпня 2012 р. за № 1332/21644.

I. Загальні положення

- 1.1. Дотримуватися загальних правил безпеки під час навчання в кабінеті хімії.
- 1.2. При виконанні практичних та лабораторних робіт керуватися вимогами “Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) хімії загальноосвітніх навчальних закладів” ДНАОП 9.2.30.-1.06.-98.
- 1.3. Практичні та лабораторні роботи з хімії дозволяється проводити тільки в кабінеті (лабораторії) хімії.
- 1.4. Дозволяється проводити практичні роботи тільки ті, які передбачені освітньою програмою.
- 1.5. До практичних робіт допускаються учні, які пройшли медичний огляд та інструктаж з правил техніки безпеки.
- 1.6. Практичні роботи в кабінеті хімії повинні проводитися тільки в присутності вчителя хімії та лаборанта, під їхнім постійним наглядом за виконанням учнями робіт у відповідності до правил техніки безпеки.
- 1.7. Досліди, що супроводжуються виділенням шкідливих газів і пари, повинні проводитися тільки у витяжній шафі зі справною діючою вентиляцією.
- 1.8. При виконанні практичної роботи можуть бути такі ушкодження:
 - хімічні опіки;
 - отруєння;
 - поранення склом;
 - термічні опіки.

II. Дії здобувачів освіти під час оголошення сигналу повітряної тривоги та інших надзвичайних ситуацій:

вдома: ідуть в найближче укриття та перебувають там до завершення повітряної тривоги, після завершення повітряної тривоги прямують до школи;

по дорозі в заклад освіти або з закладу освіти: прямують до найближчого укриття (станція метро «Теремки»);

у закладі освіти: під час сигналу «Увага! Повітряна тривога!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.
2. Беруть свою тривожну валізу.
3. Не зволікають, залишають кабінет, зал, спортивний майданчик разом з іншими.
4. Заходять до укриття спокійно, без паніки, з учителем.
5. Дбають про власну безпеку та безпеку інших, контролюють свої рухи.
6. Швидко та обережно займають місце, визначене вчителем.

7. Не бігають та не кричать в укритті.
8. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.
9. Залишають укриття після сигналу «Відбій повітряної тривоги» з дозволу вчителя.
10. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання;

у закладі освіти: під час сигналів «Увага! Замінування!», «Увага! Задимлення!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.
2. Беруть свої речі.
3. Не зволікають, залишають заклад освіти разом з іншими відповідно до плану евакуації і прямують на вул. Теремківська та пр. Ак. Глушкова на відстань не менше 200 м від приміщення школи.
4. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.
5. Залишають місце перебування після усунення наслідків надзвичайної ситуації з дозволу вчителя.
6. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання.

III. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 3.1. Одягти спецодяг, привести його в порядок.
- 3.2. При необхідності підготувати засоби індивідуального захисту (гумові рукавиці тощо).
- 3.3. Уважно ознайомитися із змістом практичної роботи.
- 3.4. Підготувати на робочому місці тільки те, що необхідне для виконання практичної роботи. Приберіть все зайве.
- 3.5. Ознайомитися з правилами безпечного виконання практичної (лабораторної) роботи, пройти відповідний інструктаж.
- 3.6. Перевірити наявність реактивів, справність обладнання: штатив з пробірками; пробіркотримач; прилад для нагрівання; розчини солей, кислот, лугів; індикатори.

VI. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 4.1. Досліди робити тільки в чистому посуді. Для цього беріть малі кількості речовин.
- 4.2. Виконуйте тільки ті досліди які відповідають темі уроку, за вказівкою вчителя.
- 4.3. Якщо кислота або луг попаде на тіло, відразу змийте його великою кількістю води, а потім уражене місце обробіть нейтралізуючою речовиною (1% - розчин нашатирного спирту або 5% - ий розчин соди). Не допускайте попадання на тіло кислот та лугів.
- 4.4. Луги нейтралізуйте розведеним 5% - им розчином оцтової кислоти.
- 4.5. При попаданні речовини в очі необхідно негайно промити їх великою кількістю води і негайно звернутися до лікаря.
- 4.6. Пам'ятайте! Розчини сульфату міді (II) та оксиду міді (II) – отруйні речовини.
- 4.7. При нагріванні гідроксиду міді пробірку тримайте отвором від себе і товаришів бо перегріту речовину може викинути з пробірки.
- 4.8. Щоб запобігти викиданню речовини з пробірки додержуйтесь наступних правил:
 - не нагрівати пробірку вище рівня рідини;
 - не гріти пробірку з рідиною тільки знизу, а прогрійте спочатку всю пробірку;
 - тверді речовини нагрівати тільки в сухих пробірках.
- 4.9. Хімічні досліди необхідно проводити в тих умовах і порядку, з такими кількостями й концентраціями речовин і приладами, які зазначені в інструкції до проведення експерименту.
- 4.10. Всі реактиви мають використовуватися з того лабораторного посуду, з якого їх одержують учні, і в таких кількостях, у яких їх застосовують учні.
- 4.11. Хімічні реактиви для дослідів відповідно до Типових переліків учням видає вчитель хімії у кількостях, необхідних для даного експерименту.
- 4.12. Доступ учнів до місця зберігання хімічних реактивів повинен бути виключений.

- 4.13. Під час досліду залишати робоче місце учням не дозволяється.
- 4.14. Досліди, що супроводжуються виділенням шкідливих газів і пари, треба проводити лише у витяжній шафі зі справною діючою вентиляцією.
- 4.15. Визначаючи речовину за запахом, необхідно легким рухом долоні над горлом посудини спрямувати пару або газ до носа і вдихати обережно, не нахиляючись до посудини.
- 4.16. Не дозволяється брати реактиви незахищеними руками. Для цього слід використовувати ложки, шпателі або совочки.

4.17. Забороняється:

- Визначати речовину на смак;
- Відсипати та відливати хімреактиви для власних потреб;
- Пустувати з хімреактивами, з відкритим вогнем під час виконання практичної роботи;
- Виконувати практичну роботу без спецодягу;
- Переносити, або навіть піднімати за шийку посудини склянки з агресивними реактивами.

V. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 5.1. Прибрати робоче місце. Просипані, розлиті хімреактиви не можна збирати та зсипати (зливати) в посуд з хімреактивом.
- 5.2. Зняти спецодяг, здати вчителю, або лаборанту засоби індивідуального захисту.
- 5.3. Впевнитися, що на робочому місці відсутні розлиті або розсипані хімреактиви (на парті, на сидінні, на підлозі).
- 5.4. Забороняється прибирати хімреактиви незахищеними руками, предметами особистого користування (носовою хустинкою, рукавом, полою куртки тощо).
- 5.5. Використовувати спецодяг з іншою метою (під час прибирання класних приміщень тощо), а також забирати додому учням не дозволяється.
- 5.6. Ретельно вимийте руки з милом.

VI. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 6.1. У разі будь-якої аварійної ситуації: нестандартній ситуації під час виконання практичної роботи, пожежі, вимкнення електроенергії, порив водогону, опалення тощо, треба негайно припинити виконання лабораторної (практичної) роботи та незаперечно виконувати всі вказівки вчителя щодо евакуації з приміщення та надання допомоги потерпілим.

Розроблено:
Вчитель хімії

Ротань Т.В.

Заступник директора з навчально-виховної роботи
(Посада керівника підрозділу – розробника)

Москун Н.В.

Узгоджено:
В.о. спеціаліста служби охорони праці закладу

Дідковська Н. В.

ПОГОДЖЕНО:
Голова ПК
школи I-III ступенів
№132 міста Києва
_____ Склема Н.Л.
29.08.2023р.